

műveleti területre neveztek ki kormányzói biztosnak.²⁵ Ricsóy-Uhlarik Bélát 1944. április 1-jén az ország tiszántúli területén működő német haderők katonai parancsnokságához nevezték ki kormánybiztossá.²⁶

A zsidóknak a „hadműveleti területről” való eltávolítására megírt foratókönyvet a hónap végén játszották el, miután Endre visszatért Kárpátalja és Északkelet-Magyarország gettóinak szemléjéről (lásd a továbbiakban). Azért indult állítólag április 24-én erre a szemlére, hogy kivizsgálja a gettóknak uralkodó elviselhetetlen viszonyokról terjesztett „rémhíreket”. Visszaérkezve Endre szuperlatívuszokban bővelkedő jelentést adott át Jarosznak, elutasítva a „rémhíreket”. Megjegyezte azonban, hogy a gettók túlszűfoltak, és hogy a németek azt kívánják, helyezték át a táborokat a hadműveleti területekről. Tekintve, hogy Endre nagyon jól tudta, Magyarországon belül képtelenség máshová telepíteni a nagy tömegű zsidót, néhány nap múlva felvetette, fogadja el a kormány Eichmann javaslatát, miszerint a zsidókat Németországba kellene evakuálni.²⁷ Veessenmayer is közvetítette a Wehrmacht kérését, hogy vonják ki a zsidókat a hadműveleti területekről. A német és magyar zsidótlanítók által előadott előjáték néhány hét leforgása alatt a zsidók gyors, könyörtelen deportálásába torkollott.

A magyar zsidótlanító különítmény

A magyar zsidótlanító különítmény a belügyminisztériumi Baký-Endre-csoport irányítása alatt és Eichmann Sonderkommandójával szoros együttműködve tevékenykedett. Vezetője Ferenczy csendőr alezredes volt, aki a m. kir. csendőrség összekötő tisztje volt a német biztonsági rendőrségnél. A magyar zsidótlanító egységnek két központja volt: az egyik Pesten, a Semmelweis utca 6. alatt, a Vármegyeházán, a másik a budai Lomnic Szállóban, az Evetke út 2.-ben, közvetlenül Eichmann Majestic szállóbeli főhadiszállásának szomszédságában.

Ferenczy cinizmusára és a művelet álcázása iránti vágyára utal, hogy pesti irodájának ajtaján neve mellett a következő felirat volt olvasható: Nemzetközi Beraktározási és Szállítási Kft.²⁸ A gettósítás és a deportálás állására vonatkozó napi jelentéseit általában a főbb deportálási központokból küldte el.

Ferenczy legközelebbi munkatársai a zsidótlanítási alakulatban Megygyesy, Zöldi Márton, Hain Péter, Koltay László (Hain helyettese) Úray László csendőr százados, bevagonirozási „specialista”²⁹ és a helyszíni műveletekkel megbízott magas rangú csendőrtisztek voltak, köztük Tölgyesy, Paksy-Kiss, Sellyey és Péterffy Jenő. Zöldi, aki az év elején Németországba szökött a délvidéki tömeggyilkosságban játszott szerepe miatt rá